

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами**

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
Е-mail викладача	boryngv@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Програма курсу має тематичну структуру і сконцентрована на тому, що широкий діапазон діяльності педагога-вихователя зумовлює високий рівень його професійної підготовки, яка включає: знання, вміння й навички просвітницько-консультативної роботи з батьками вихованців. Соціально-економічні процеси в сучасному суспільстві зумовлюють утруднення для молодих батьків у вихованні дитини. Серед них – недооцінка періоду дошкільного дитинства, невміння вирішувати продуктивні завдання виховання та розвитку дитини, психолого-педагогічна безграмотність і неспроможність зорієнтуватися в інформаційному полі щодо розвитку, навчання і виховання дітей тощо. Якісне виконання завдань виховання й розвитку дітей раннього віку можливе за умови тісної співпраці педагогів із батьками вихованців. Готовність студентів до просвітницько-консультативної роботи з родинами сприятиме формуванню педагогічної культури молодих батьків, посиленню відповідальності родини за життя, виховання та розвиток дітей з моменту народження шляхом отримання знань із педагогіки й психології, набуттю вмінь і навичок догляду за дітьми.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготувати майбутніх вихователів ЗДО до взаємодії із батьками вихованців, здійснення диференційованого та індивідуального підходів до їх родин, оволодіння засобами впливу на батьків для покращення якості сімейного виховання, формування здатності аналізувати й критично осмислювати результати взаємодії педагог–батьки–дитина. Основними завданнями є: формування особистісно-професійних якостей майбутніх фахівців, необхідних у роботі з батьками; забезпечення діагностичного обстеження сім'ї задля аналізу рівня знань, умінь і навичок у напрямі сформованості педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку; планувати просвітницько-консультативну діяльність; удосконалення знань, умінь, навичок роботи з батьками; формування умінь доводити власну точку зору з приводу розв'язання конкретних навчально-виховних завдань. Ознайомити студентів із сучасним станом проблем взаємодії професійних педагогів із батьками дітей дошкільного віку в Україні та за рубежом; нормативно-правовим та функціональним забезпеченням підготовки майбутніх педагогів до роботи з батьками дітей раннього та дошкільного віку; з особливостями організації та етапами просвітницько-консультативної діяльності; формами й методами організації взаємодії професійних педагогів із батьками вихованців; етичними принципами роботи з батьками.</p>	
4. Компетентності	
<p>Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p>	

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.
 КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
 КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
 КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

5. Результати навчання

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.
 ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.
 ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.
 ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.
 ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.
 ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Четвертий	Дошкільна освіта	Другий	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 2, 15-19, 21	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 2, 5, 12, 14, 17	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Методи вивчення сім'ї	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 2, 5, 14, 19	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 2, 3, 9, 13	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	4, 13, 20, 21	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 2, 6, 7, 8, 14, 20	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 10	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	Практичне заняття (2 години)	1, 2, 6, 7, 8,	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку	Практичне заняття (2 години)	1, 2, 6, 7, 8, 20, 21	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Консультації сім'ї	Практичне заняття (2 години)	1, 2, 6, 7, 8, 21	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 50 балів, включають контрольну роботу - 20 балів, творчі роботи – 20 балів, самостійну роботу - 10 балів). Екзамен 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох практичних завдань, тести.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

8. Політика курсу

Політика курсу передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних

творчих завдань; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

9. Рекомендована література

1. Борин Г. В. Просвітницько-консультативна підтримка батьків дітей раннього віку": навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.010101 – "Дошкільна освіта". Івано-Франківськ: Видавництво Лілея „НВ”. 2011. 136 с.
2. Борин Г. В. Теорія та методика взаємодії ДНЗ з родинами": навчально-методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.010101 – "Дошкільна освіта". Івано-Франківськ: Видавництво Лілея „НВ”. 2011. 92 с.
3. Змеєв С.І. Андрагогіка: основи и теорії обучения взрослых. М.: ПЕР СЭ, 2013. 207 с.
4. Калуська, Л. Родинне сонцеколо [Текст]: метод.порадник для роботи з батьками Тернопіль : Мандрівець, 2006. 140 с. – 5,00 74.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
5. Калуська, Л. В. Здоров'я дитини в садку і в родині [Текст] / для методистів та вихователів дошкільних закладів. Харків : Ранок-НТ, 2005. 96 с. – 5,00 74.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
6. Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка. У 3-х т. Т 1. Основи родинних взаємин. Івано-Франківськ, 2006.
7. Ковбас, Б. Родинна педагогіка [Текст] : в 3 т. : навч.-метод. посібник. Т. 2. : Основи родинного виховання. Ів.-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. і 288 с. ПНУ. – 24,00 74.9я73 К56 кільк.прим.: 61 (КХ. – 49, ЗагЧЗ. – 2, Педагог. – 5, Гурт№5. – 1, Коломия. – 2, Коледж. – 2)
8. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка родинного виховання. Навчальний посібник. Навчально-методичний комплекс з педагогіки. Київ, «Знання». 2006. 325с.
9. Куликова Т.А. Семейная педагогика и домашнее воспитание. М.: Академия, 2009. 325с.
10. Лисенко, Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2. К. : Слово, 2010. 360 с. ПНУ. – 25,00 74.10я73 Л63 кільк.прим.: 31 (КХ. – 13, Педагог. – 15, Гурт№5. – 1, Коледж. – 2)
11. Максимович О. Сучасна сім'я: проблеми виховання дітей [Текст] : монографія / О. Максимович. Івано-Франківськ, 2017. 199 с.
12. Організація роботи з батьками / Упорядн. Л.О. Юзефик, Н.М. Купина. Тернопіль: Астон, 2002. 168 с.
13. Осадча О. Створення інноваційного освітнього середовища в роботі з батьківською громадою .Педагогічна майстерня. 2018. № 2 (лют.). С. 19-22.
14. Сухарева Л. С. Піклуємось разом. Робота з батьками дошкільників. Харків, 2018. 126 с.
15. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка. К.: 2001. 325 с
16. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. К.: 2008.368 с
17. Трубавіна І.М. Етика соціально-педагогічної роботи з сім'єю. К.: УДЦССМ. 2001. 70 с.
18. Трубавіна І.М. Зміст та форми просвітницької роботи з батьками. К.: УДЦССМ. - 2001.
19. Щербань, П. М. Пам'ятай ім'я своє : Заповіді сімейної педагогіки [Текст] : навч. посібник К. : Вища школа, 2006. 191 с. 30,00 74.90я73 Щ 6 кільк.прим.: 12 (КХ. – 7, Педагог. – 4, Гурт№5. – 1)
20. Щербань, П. М. Національне виховання в сім'ї [Текст] : для батьків, учителів, вихователів. К. : Культурологічне ПП "Боривітер", 2000. 260 с. – Автограф. – 14,00 74.9я73 К56 кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
21. Формування навичок усвідомленого батьківства та ранній розвиток дитини: Методичні матеріали для тренера / Упоряд: І. Братусь та інші; Під заг. ред. Г.М. Лактіонової. К.: Науковий світ, 2002. 51 с.

Викладач

Борин Г.В.